herpy

FROSKER

Llanos Frog

Lepidobatrachus llanensis

Lepidobatrachus llanensis er en bred, flattrykt vannfrosk fra det tørre Gran Chaco i Sør-Amerika og den nærmeste slektningen til *Lepidobatrachus laevis*. Den ligger på lur i grunt vann, graver seg ned og danner en kokong i tørketiden. Arten er sjelden i fangenskap, og det finnes nesten ingen kunnskap om pleien. Den må bo alene og biter, så den er et dyr å se på, ikke å ta opp.

Familie: Ceratophryidae

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**7-10 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-15 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Gravende og semiakvatisk**
Biotop	**Halvørken og savanne**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 30 × 40 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Temperatur, natt	**20-23 °C**
Luftfuktighet	**60-70 %**
Vann	**Akvaterrarium** dybde 5-20 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter, virveldyr og mark/snegler**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per legging	**1 400**
Larvetid	**14 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Andre rumpetroll**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Lepidobatrachus llanensis er en kompakt, flattrykt frosk med stort hode, bred munn og øyne og nesebor høyt oppe, slik at den kan ligge nesten helt under vann og likevel se og puste. Den hører til familien Ceratophryidae og er søsterart til *L. laevis*. I motsetning til denne har *L. llanensis* to eller tre små beinskjold i huden midt på ryggen. Arten ble beskrevet i 1963 av Osvaldo Reig og José Cei.

Voksne dyr er omtrent 7-10 cm fra snute til kloakk og dermed mindre enn *L. laevis*. Kjønnsforskjellen i størrelse er ikke dokumentert.

Underkjeven har et par skarpe, tannlignende fremspring, og frosken napper etter alt som beveger seg, så den bør ikke tas opp. Giftig hudsekret er ikke beskrevet, men vask alltid hendene etter kontakt med dyret og vannet.

Utbredelse og leveområde

Lepidobatrachus llanensis finnes i Nord-Argentina (provinsene Formosa, Chaco, Salta, Santiago del Estero, Córdoba, Catamarca og La Rioja), i Vest-Paraguay (departementet Alto Paraguay) og i Sør-Bolivia (provinsen Gran Chaco i Tarija). Den lever i lavlandet, mest under 300 m over havet. Arten er fåtallig og lever i to adskilte bestander: én i det tørre Chaco og én i det nordlige Chaco.

> **Naturlig utbredelse:** Argentina, Bolivia og Paraguay.

LEVEOMRÅDE

Lepidobatrachus llanensis lever i tørt kratt og halvtørre områder i Gran Chaco. Landskapet er flatt, regnet faller om sommeren, og store deler av året finnes det ikke åpent vann. I den kjølige, tørre tiden ligger froskene nedgravd uten å spise. Parring og egglegging skjer i regntiden fra oktober til februar i midlertidige vannhull på leirjord, ofte i grøfter langs veier, og i vanntanker på kvegfarmer.

I tørketiden graver frosken seg ned og omgir seg med en kokong av avstøtt hud som begrenser vanntapet kraftig. Den blir i jorden til regnet vender tilbake. Arten er oppført som livskraftig (LC), men mister leveområde til jordbruk, skogshogst og forurensning.

Stell

TERRARIET

Det finnes svært lite kunnskap om pleien av *Lepidobatrachus llanensis*, og arten holdes bare sjelden. Pleien bygger på leveområdet, tørt kratt og midlertidig vann, og på den nært beslektede *Lepidobatrachus laevis*, som har samme levevis og er langt bedre kjent i fangenskap. Tallene er lånt fra *L. laevis*.

En voksen frosk holdes alene i et terrarium på minst 60 × 30 × 40 cm, der det meste av bunnen er vann. Høyden betyr lite, for slekten klatrer ikke. Beholderen må ha et lokk med nett, slik at frosken ikke hopper ut. En plattform eller skråning av store, glatte steiner gir tilgang til land, og steiner, rør og leirpotter gir skjul. Alt i terrariet må være for stort til å bli svelget; grus og småstein brukes ikke, fordi frosken svelger dem når den slår til etter fôr.

TEMPERATUR

På dagen holdes vann og luft på 24-28 °C og om natten på 20-23 °C. Kaldt vann gjør frosken dårlig til å spise og mer mottakelig for sykdom, så en termostatstyrt varmer er nødvendig i de fleste stuer. Over 30 °C kan fort bli farlig.

I naturen ligger arten nedgravd uten å spise gjennom den kjølige, tørre tiden. Om en hvile er nødvendig i fangenskap, er ikke dokumentert.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten holdes på 60-70 %, og det klarer den store vannflaten nesten av seg selv. God ventilasjon er viktigere enn fuktighet: minst halvparten av lokket må være nett, for stillestående, fuktig luft gir hudinfeksjoner. Sprøyting er normalt unødvendig.

VANN OG VANNKVALITET

Vannet er froskens hjem, og vannkvaliteten er det viktigste i pleien. Vannet er 5-20 cm dypt, og frosken må alltid kunne nå både overflaten og land uten å svømme. Bruk springvann behandlet mot klor og kloramin, og bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler til beholderen eller innredningen, for amfibier tar opp stoffer gjennom huden. Frosken lager mye avføring, så et filter med svak strøm er nødvendig. Avføring suges opp med en gang, etterfulgt av et delvis vannskifte.

LYS OG UVB

UVB er ikke nødvendig. Et vanlig lysstoffrør i 12 timer om dagen gir en tydelig døgnrytme. Om natten må det være mørkt, for arten er trolig mest aktiv om kvelden og natten.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Arten er et rovdyr og tar alt den kan overmanne. Fôringen er lånt fra *L. laevis*: meitemark, sirisser, gresshopper, kakerlakker og voksmøllarver. Unge dyr fôres daglig og voksne med et godt måltid to til tre ganger i uken. Fôret drysses med kalk og et multivitamin med D3. Fett fôr som babymus gis bare sjelden, fordi frosken lett blir overvektig. Fôr med en lang pinsett og aldri fra hånden.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Lepidobatrachus llanensis lever som einstøing og må holdes alene: rumpetrollene spiser hverandre, og voksne frosker i slekten kan spise artsfeller. Frosken er et dyr å se på og skal ikke tas opp, både på grunn av bittet og fordi huden er følsom. Hvis den må flyttes, bruk en boks eller våte, pudderfrie nitrilhansker, og hold fingrene unna munnen.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Kjønnsmodenhet og kjennetegn mellom kjønnene er ikke dokumentert for *Lepidobatrachus llanensis*. Hos *L. laevis* er hunnene større enn hannene.

PARRING

Avl i fangenskap er ikke dokumentert for *Lepidobatrachus llanensis*. I naturen formerer den seg etter regn fra oktober til februar. Hos *L. laevis* etterlignes det med en kjølig, tørr hvile etterfulgt av regn og kraftig fôring, men det krever friske dyr og er ikke utprøvd for *L. llanensis*.

EGG OG RUMPETROLL

De små, mørke eggene legges på den gjørmete bunnen av midlertidige vannhull, og det er ingen yngelpleie. Antall egg er ikke dokumentert for *Lepidobatrachus llanensis*; tallet i boksen, omtrent 1.400 egg, er lånt fra *L. laevis*.

Rumpetrollene er rovdyr med en enorm munn og spiser små krepsdyr, insektlarver og andre rumpetroll, også sine egne søsken. De må derfor holdes hver for seg i små beholdere med rent, lunkent vann og rikelig med levende fôr.

METAMORFOSE

Klekketiden er ikke dokumentert. Rumpetrollene vokser svært raskt og er ferdig forvandlet etter omtrent to uker, fordi vannhullene bare holder en kort tid. De spiser videre gjennom hele forvandlingen. Når forbena kommer, må vannstanden senkes, og det må være enkel tilgang til land, for eksempel en skrå stein. Ungene må skilles med en gang.

OPPDRETT AV UNGER

Oppdrett av nyforvandlede unger er ikke dokumentert for arten. Ungene må bo hver for seg i små beholdere med litt vann, en plattform og skjul, som hos *L. laevis*, og de fôres daglig med små sirisser og biter av meitemark, drysset med kalk og D3. Gruppeoppdrett gir tap, også når ungene ser like store ut.

Helse og vanlige feil

Helseproblemer er ikke dokumentert for *Lepidobatrachus llanensis*. Hos *L. laevis* er de typiske problemene hudinfeksjoner ved skittent vann og stillestående luft, svelgede fremmedlegemer, overvekt og for kaldt vann, og det samme må forventes. Kontakt en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken slutter å spise, går ned i vekt eller får sår eller rød hud.

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.